Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 107. szám. Csütörtök, szeptember 7.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: 1 évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BÍLKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A polgárdii országut.

Irtunk róla, hogy kedden egy 200 tagu küldöttség járt *Kálmán Gusztáv* földmivelésügyi államtitkárnál a képviselőházban s arra kérte, hogy akadályozza meg azt a kiáltó igazságtalanságot, amely Batthyány Lajos gróf akarata folytán Polgárdit, egész környékét, egy igen-igen népes országut kocsijáró közönségét az országut áthelyezésével érné.

Olvasóink bizonyára ismerik már ezt a kiabáló sérelmet. Budáról Fehérváron át, le Somogyországba, Steierbe stb. egy országut vezet. Ez az ut nyilegyenesen megy Szabadbattyántól Lepsényig. De a balsorsa Batthyány Lajos gróf kastélya és parkja előtt viszi el, körülbelül 200 méternyire. Az országut bizonyára előbb megépült, mint Batthyány gróf kastélya. A por s a kocsik zaja bizony odaverődik, mint a hogyan más halandók portájára is oda szokott verődni, mint a hogyan Taftnak, az Észak-amerikai egyesült Államok elnökének Fehér házához is odaverődik, mint a hogyan éri a zaj I. Ferenc József apostoli királyunk bécsi Burgját, vagy a hogyan a hatalmas német császár berlini, a szász király drezdai, a spanyol király madridi, a norvég király christiániai, a svéd király stockholmi, a dán király kjöbnhawni palotájához is odaverődik a földi halandók zaja, valamennyinek az ablaka alatt haladván el a kocsiut. S ezeknek az igen-igen nagy uraknak s másoknak beláthatatlan serege nem kifogásolja azt, hogy a földi lények körülöttük a gyarlóságaikkal s járműveik gyarlóságával együtt járó zajt akaratlanul is verni merészelik, hanem a közérdekért s embertársaik javáért eltürik ezt a csekélységet.

Én bátran merem mondani, hogy akár Berlinben, akár Dresdában, akár Madridban vagy Veneziában vagy Rómában — Washingtonról s egyéb köztársasági nagy városokról nem is szólok — föltétlenül föllázadnának az emberek, ha olyan megmagyarázhatatlan és megérthetetlen kivánság szállná meg a nagy urak, királyok, császárok lelkét, mint a milyen Batthyány Lajos gróf révén sok százezer embert sujtani készül. Nincs olyan nép, amely ilyen megdöbbentő gondolatnak helyet és utat volna képes adni, mint a milyen ellen Polgárdi érdemes közönsége sikraszáll. Talán Oroszországban megtörténhetik, hogy a felséges cár akaratára a rabszolgasorsból ki nem nőtt muzsikok alázatos hátgörbüléssel viselnék az ilyen szabály megnyilvánulását s kilométerekre elkerülnék a felséges úrnak óhajtását.

De Magyarországban nem volt még és nem lehet ilyesmiről szó. Ha pedig szó lesz és a hatalom keresztül fogja azt vinni — hiszen nálunk lehetséges még az ilyesmi is — mi meg vagyunk győződve, hogy a polgárdii uton keresztüljáró közönség nem fog belenyugodni ebbe a kényszerhelyzetbe. Ha nem sikerül neki visszahelyezteni azt az utat az idén, sikerül 5—10 vagy 20 év mulva *de sikerülni fog*, mert ilyen sérelem nem felejthető el, ilyen seb nem gyógyul be, ha százszor kegyelmes kezek vágták is. Majd ha a Batthány grófi család kisebb hatalmasság lesz, mint a milyen most, az a közönség meg fogja találni az utat a statusquo visszaállitására.

Mit is akar Batthyány Lajos gróf?

A nyilegyenes országutat el akarja csavarni 3 kilométerrel hosszabb mellék utra. Az ut a kertje előtt megy el és most meg akarja vele kerültetni az egész nagy négyszegletü parkot.

Hát ez abszurdum. Minden kocsi, száz — meg százezer évenkint 10—20—30 percnyi uttal hosszabbat lesz kénytelen tenni, mint a mennyit eddig tett.

Fölhozunk egy analog esetet.

Zichy János gróf a jelenlegi vallás- és közoktatásügyi miniszter nagylángi kastélya előtt is megyei ut halad el, körülbelül 80—100 méternyire. Aránytalanul kisebb forgalmu, mint a polgárdii, de a helyzet ugyanaz. Zichy János gróf miniszternek is kellemetlen volt a zaj és por, a mi a kocsiutról behatolt. Szó is volt az

A betlehemi gyermekek.

— *A „Fejérmegyei Napló" tárcája* —

(Folytatás.)

— Lám, lám, milyen veszedelemben forogtam a csöppség ötlete miatt! Ha Voltigius kissé korábban jön, még meglátja, hogy egy gyereket tartok a karjaim között.

A százados odament a katonához és megkérdezte tőle: beszélhetnének e négy szem közt, hogy senki meg ne hallja? Titkot akar rábizni.

— A kaputól tiz lépésnyire már nem hallhat senki, — felelt a legionárius.

— Tudod, — mondta a százados, — hogy Heródes király már több izben kézre akart keritetni egy gyermeket, aki itt nevelkedik Betlehemben. Megjósolták neki a jövendőmondói meg a papjai, hogy ez a gyerek ül majd a trónjára s még azt is megjövendölték, hogy ez az uj király alapitja meg a béke és a kegyes élet ezeréves országát. Értheted tehát, hogy Heródes szeretné ártalmatlanná tenni.

— Hogyne érteném! — mondta lelkesen a közvitéz. — De hisz ennél könnyebb sincs a világon.

— Mindenesetre nagyon könnyü volna, — folytatta a százados, — ha tudná a király: melyik az a gyermek a betlehemi gyermekek közül?

A legionárius homlokát elboritották a redők.

— Kár, — mondotta — hogy ezt nem tudják kideriteni a jövendőmondói.

— De Heródes most cselt eszelt ki s azt hiszi, majd igy ártalmatlanná teheti a békesség ifju fejedelmét. Királyi jutalmat igér annak, aki kezére jár.

— Voltigius parancsát, legyen bármi, jutalom s ajándék nélkül is teljesitjük.

— Köszönöm. Halld hát a király tervét! Legkisebb fiának a születése napján nagy ünnepséget rendez s meghivja rá a két-háróm esztendős betlehemi gyermekeket egytől-egyig anyjostul. S ezen az ünnepélyen . . .

Abban hagyta a beszédet és elmosolyodott, mert észrevette, hogy a katona arcára irtózat ül.

— Ne ijedj meg vitéz barátom! — folytatta később — Heródes nem a gyerekekre vigyázást bizza ránk. Hajtsd csak ide a füledet, majd megsugom: mi a terve?

A százados sokáig súgott-búgott a közvitézzel s mikor már mindent tudtára adott, hozzá tette:

— Mondanom se kell, hogy e tervet nem szabad elárulnunk senki emberfiának, ha csak azt nem akarjuk, hogy füstbe menjen.

— Tudod Voltigius, — mondta önérzetesen a közkatona — hogy bennem megbizhatol.

— A százados erre eltávozott és a legionárius megint csak maga maradt az őrhelyén. S a kis gyermek után nézett. Az még mindig ott játszadozott a virágok között; könyedén, kecsesen csapongott körülöttük, akár a pillangó.

A katona elmosolyodott.

— Igazság! — mondotta — ez a gyerek nem lesz sokáig szálka a szememben: őt is meghivják majd a Heródes ünnepségére.

És ott maradt egész nap a vártán. Mikor az est leszállt, éjszakára bezárták a kaput. Kapuzárás után szük, sötét sikátorokon át a Heródes pompás palotájába ment.

E hatalmas palotának belsejében nagy, kikövezett udvar terült el. Körülötte épületek s ezeken három nyilt karzat véges-végig. A legfelső karzaton kellett tartani — igy rendelte el a király — a betlehemi gyermekek ünnepségét.

Ezt a karzatot — szintén a király parancsára — ugy átalakitották, hogy pompás mulatókert fedett folyósójához hasonlitott. Szőlővenyigék kusztak a tetejére, rajtuk dus fürtök. A falak mentén véges-végig s az oszlopok mellett is törpe

Sövegjártó János

Hazai és Rumburgi vászon áruháza. Szfehérvár, Barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.
Agy és asztalnemüek, Franczia batiszt, Angol Zephyr, Szines és fehér ruha vásznak a legolcsóbb szabott árakon. Ugyanitt tanuló fiu felvétetik.

Mai lapunk 4 oldal.

00000513

ut áthelyezéséről. Volt arról is szó, hogy az ut megkerülje a gróf parkját. De Zichy János gróf belátta, hogy ez a kivánság lehetetlenség. Hát változtattak az utón. Küljebb tolták 50—60 méterrel. Szóval egy csekély kanyarodást tesz az uj ut, amit a kocsinjárók nem vesznek észre, mert ugy szólva semmit időben nem veszitenek.

Hát ezt megtetethetné Batthyány Lajos gróf is. De a másik kivánsága sérelmes, állandóan, kiabálóan sérelmes, amelyet el kell fojtani csirájában s ha most nem lehet elfojtani, el kell pusztitani később, ha majd százezer meg százezer átkozódás ezt a sérelmet türhetetlenné teszi.

Véghetetlenül csodáljuk, hogy Batthyány Lajos gróf a mai szociális eszmei forrongás idején az anarkisztikus ideáknak ilyen tápot ad. Mert valóban azoknak adott tápot. Az öreg Madarász József, a 97 éves képviselő, a vén kuruc, az ország nesztora odavezette a népét, a 200 tagu küldöttséget az államtitkár elé. Az meghallgatta és orvoslást igért.

A polgárdiak kivánságához mi is testtel-lélekkel s minden igazságszeretetünkkel csatlakozunk. Semmi, egy parányi magánérdek nem füz bennünket ehhez az ügyhőz, sőt amennyire tiszteljük, annyira sajnáljuk is Batthyány Lajos grófot, hogy egy ilyen tüz égetést állani, hogy annyi elkeseredett lélek gyülöletét hordozni akarja.

De közérdekről levén szó, felemeljük szavunkat az igazság érdekében s szivesen bocsátjuk sorainkat a polgárdiak érdekeinek szolgálatába.

UJDONSÁGOK.

— **A zirczi apátválasztás.** Őfelsége kabinet irodájából leérkezett már a legelsőbb beleegyezés, a mely az uj zirczi apát választását ugy, a hogy a Rend már kérte, szeptember 19 ére állapitotta meg. A mint mi értesülünk a Rend tagjai két mindenképen kiváló rendtársuk: *Békefi Remig* dr. egyetemi tanár és *Werner Adolf* dr. bajai főgimn. igazgató körül csoportosulnak. A többi jelölt az eddigi jelek szerint háttérbe szorult, a mi nagyon természetesen nem zárja még ki azt, hogy esetleg mást meg ne választhassanak. A valószinüség szerint a kettő közül Békefi Remig dr. 10—15 szavazattöbbségre számithat. Benne a ciszterciták egy aranytiszta jellemű, európai műveltségü, a tudományos világban is rendkivüli tekintélylyel biró férfiut nyernek.

— **Kálmán Károly kitüntetése.** Nagy örömmel értesülünk arról a ritka és kitüntető megkülönböztetésről, amely Kálmán Károly volt orsz. képviselőt, kedves paptársunkat érte. Fölajánlotta két könyvét *Dávid király zsoltárainak* forditását s *Osszián költeményeinek* forditását Ő Felségének a magyar királynak. A király legmagasabb köszönetét nyilvánitotta és azokat a *családi hitbizományi könyvtár részére* kegyesen elfogadta.

A királyi kitüntetés királyi munkát értékelt. Nem csupán Dávid király munkáit, nem csupán Ossziánnak, a költészet egyik babérral koszoruzott királyának a munkáját értjük, de azt a forditást is, amely királyilag kitünő, a melyről Magyarország minden kritikusa Szász Károlytól Sebestyén Károlyig mind elismerte, hogy *Magyarországon igy még nem forditottak idegen nyelvből költeményeket.* Kálmán Károly költői talentuma büszkeségünk nekünk, bátran és dicsőségesen hivatkoztunk az ő nagyszerü tehetségeire a multban s bátran és dicsőségesen hivatkozunk rá a jövendőben s büszkén szögezzük le lapunkban ezt az ujabb dicsőségét minden olvasónk tudomására.

— **Az Uj Lap szerkesztőváltozása.** Amint lapunk olvasói előtt ismeretes, Vass József dr. városunkból Budapestre távozván, a Fejérmegyei Uj Lap szerkesztéséről lemondott. Helyét *Csúcs István,* az Uj Lap eddigi főmunkatársa foglalta el, aki rendkivüli szorgalmával, tiszta lelkesedésével, a keresztény ügyek odaadó szolgálatával szinte egyedüli méltó utódja az ő kitünő elődjének. Mi hiszszük, hogy az ő mindenképen nagyrahivatott egyénisége az Uj Lapnak csak ujabb dicsősége leend.

— **A honvédség köréből.** Vámos Gyula főhadnagy, aki a mult évben a szfehérvári m. kir. 17-ik honvédgyalogezredtől a szabadkai m. kir. 6-ik honvédgyalogezredhez helyeztetett át, f. hó 4-én Budapesten jeles képesitéssel tette le a honvédakadémiai tanári vizsgát (a történelmi és földrajzi szakból) és mint tanárjelölt ez év végéig a budapesti II. kerületi áll. főreáliskolához osztatott be.

— **Jubiláló tanitó.** Szeib István az Öregutcai elemi iskola vezetőtanitója mint ipariskolai rajztanár 25 esztendeje működik buzgó munkálkodással a kultura szolgálatában. Ez alkalomból barátai és pályatársai szombaton este társas vacsorát rendeztek a tiszteletére, amikor is meleg ünnepségben részesitették a derék tanitót. Felköszöntöt Pausch Rafael ipariskolai igazgató és Lanzeritsch Antal járásköri elnök mondottak.

— **A polgármesterek** hétfőn és kedden Sopronban országos értekezletet tartanak. Városunkból Saára Gyula dr. polgármester és Kisteleki Károly dr. tiszti főügyész vesznek részt az értekezleten, akik vasárnap utaznak el városunkból Sopronba.

— **Egy jubileum.** A ki a mi székesegyházunk énekkarát csak egyszer is hallja, meglepődik egy üde tiszta, csengő, erővel teljes hang futamain. Mennyivel nagyobb aztán a csodálkozása, ha tudja, hogy ez idén negyvenedik éve cseng a mi székesegyházunk ivei között, elbájolva, áhitatra gerjesztve a hivők seregét. — Kétszeresen imádkozik az, a ki énekel — igy mondja az Irás. Belehatolni az egyházi énekművészet kincsesbányájába s a mélységben rejlő drágaságokat felszinre hozni, fölemelni a sziveket Istenhez az Ő házában, a hova az élet annyi nyomorusága, fájdalma, kétségbeesése, az

---

gránát meg narancsfák teli és teli érett gyümölcscsel. A kövezet csupa rózsa; szirmaik sürün és lágyan borultak egymásra, olyanok voltak, akár a szőnyeg. A rácsozat, párkányzat, az asztalok és az alacsony nyugvó ágyak hosszában pedig ragyogó fehér liliomokból font füzérek csüngtek alá.

Ebben a virágos ligetben itt-ott márványmedencék, kristálytiszta vizökben fickándozó arany- és ezüsthalakkal. Messze földről való tarka madársereg a fákon, szüntelen fecsegő holló egy kalitkában.

Az ünnepség megkezdődött. A gyermekek bevonultak a karzatra anyjostul. A kis rügyeket, mihelyt beléptek a palotába, felöltöztették biborvörös szegélyü, fehér ruhába s rózsakoszoruval övezték szöghaju fejecskéjöket. Az anyák délcegen lépdeltek a vörös meg kék ruháikban, aranyérmekkel és láncokkal ékesitett magas, kupalaku főkötőjükről fehér fátyol csüngött alá. Némelyek magasan a vállukra ültetve vitték magzatukat, mások, akiké félénk volt és bátortalan, a karjukon emelték.

Az anyák letelepedtek a karzat kövezetére. Alig foglaltak helyet, rabszolgák jöttek, válogatott ételekkel s italokkal megrakott alacsony asztalkákat tettek elébök, amint királyi lakomához illik. S ők nagy boldogan hozzáláttak az evéshez és iváshoz egytől-egyig, anélkül, hogy a betlehemi asszonyok legszebb diszét: kecsesen rátartós méltóságukat levetkőzték volna.

A karzaton véges-végig virágtartóktól és gyümölcs alatt görnyedező fáktól szinte eltakarva, két sor katona állott talpig fegyverben. Meg se moccantak, mintha mit se törődnének vele: mi történik körülöttük. Az asszonyok nem állhatták meg, hogy olykor csodálkozva rajta ne feledjék a szemüket a vértesek eme seregén.

— Mire valók ezek? — suttogták. — Azt hiszi tán Heródes: nem férünk majd meg egymás közt? Az hiszi: csak ilyen sereg katonával tarthat féken?

— Igy kell ennek lennie a királynál! — felelték mások súgva. — Heródes palotája minden ünnepségen tele van katonával. Az ő tiszteletökre vannak itt s állnak őrt most is ezek a fegyveres legionáriusok.

A kis gyerekek a lakoma kezdetén kissé szepegtek s idegenül érezték magukat és szótlanul huzódtak az édes anyjokhoz. De csakhamar felnyilt a szemök s megrohanták azokat a felséges dolgokat, amiket Heródes készittetett számukra.

Mert tündérkertet varázsolt a király kis vendégeinek. A karzaton áttipegve, köpükre bukkantak s elszedhették a mézüket, egy haragos méh se szegült nekik ellen. Majd fákra találtak, melyeknek gyümölccsel megrakott ágaik szeliden lehajoltak hozzájok.

Az egyik sarokban szemfényvesztők lesték őket s egy pillanat alat televarázsolták a társolyukat játékkal. A másik sarokban meg állat, szeliditő járt a kedvökben, olyan szelid tigrist mutogatva nekik, hogy felkaphattak a hátára és nyargalászhattak rajta.

Az apróságoknak azonban mi sem tünt fel annyira a gyönyörü paradicsomkertben, mint a karzat egyik felén mozdulatlanul állott katonák két hosszu sora. Figyelmöket lebilincselték tündöklő sisakjaik, szigoru, rátarti arcuk, gazdagon diszitett hüvelybe dugott rövid szablyáik.

Játék és hancurozás közben váltig csak a katonákon járt az eszök. Még ugyan huzódtak tőlük, de szerettek volna közelükbe jutni, hogy megláthassák: élnek-e igazán s megtudnának-e valóban mozdulni?

Mindjobban belemelegedtek a játékba s ünnepi örömük szemlátomást fokozódott. A katonák azonban még mindig mozdulatlanul álltak a helyükön. És az apróságoknak csak nem fért a fejökbe, hogy ember annyira meg tudja magát tagadni a szőlőgerezdek s mindenféle nyalénkságok közepette, hogy kinyujtsa utánok a kezét.

Végre egy kis gyermek nem állhatott többé ellent. Óvatosan, gyors menekvésre készen közeledett az egyik vérteshez s mivel az meg se moccant, mind közelebb ment hozzá. Végre már annyira a közelébe merészkedett, hogy megérintette a saruja sziját meg a lába szárát. Ekkor mintha csak valami hallatlan gaztettet követett volna el, a vasemberek egyszerre mind megmozdultak. Leirhatatlan dühvel rohantak rá a gyermekekre. Egyesek megragadták őket a fejöknél s mintha csak nyilból lőtték volna ki, ledobták a karzat vasrácsozata fölött a lámpások és a virágfüzérek közt a földre s ott zúzodtak szét az udvar négyszögletes kövein. Mások kirántották a kardjokat s a kis ártatlanok szivébe dőfték. Ismét mások előbb a falhoz verték a boldog*talanok* fejét, aztán levetették őket az éjsötét udvarba.

A szörnyü eset után egy pillanatra siri csend állt be. Szüleik szinte megdermedtek a rémülettől. De a szerencsétlenek csakhamar valamennyien tudatára ébredtek a történteknek s iszonyut sikoltva, rohantak rá a pribékekre.

A karzaton még voltak gyermekek, akik az első támadásnál nem kerülhettek kézre. A katonák hát ezeknek estek. Szüleik földre borultak előttük, puszta kézzel megragadták a csupasz fegyvereket, hogy feltartóztassák halálos csapását. Egyik-másik anya, akinek a magzata már-már kiadta lelkét, szembe szállt a gyilkosokkal, torkon ragadta őket, boszut akarván rajtok állni megfojtott kicsinyéért.

00000514

összetört reményei után menekül a gyógyulást kereső ember — ez olyan jótétemény, a melyért jól esik köszönetet mondani az élet egy-egy határpontján. Székesfehérvár közönsége minden bizonnyal és teljes őszinteséggel érzi azt a hálát, a melyet Flögl Karolin énekművészetének köszöni lehet. Szivesen kifejezést is ad neki, mikor ez a művészi munkálkodás 40 év óta gerjeszti áhitatra hivői lelkét. Mert Flögl Karolin hangja ily csodálatosan hosszu idő óta cseng fáradatlanul a székesegyházban. 11 éves kis lány volt, a mikor a jó öreg Janny József fölfedezte a hangszállaiban rejlő kincseket. Szent István napján először énekeltette s attól az időtől fogva hovatovább vezetője lett az énekkarnak. Talán meg is ütközik egyik-másik, mikor egy hölggyel szemben ilyen lehetetlen őszinteséggel beszélünk az évtizedek ekkora számáról. Mi pedig dicsekedni akarunk vele, föl akarjuk hivni a csodálkozást arra, hogy mekkora Istenadománya az, amely az 51-dik évben oly tiszta üdességben oly fáradhatlan erővel, oly bájos hatalommal uralkodik az elmult évek összegyüjtött tudásán. A mult vasárnap pályatársai egy kedves emlékkel, egy művészi értékü órával lepték meg Flögl Karolint a jubileum örömmére. Szinte szymbolumként kinálkozik az az óramű az ő fáradhatlan, el nem csüggedő talentuma jelképzésénél, ma egy nagyobb társaság ünnepli a mi művésznőnk örömét, amely mindnyájunk öröme. Mindenki annyi idős, amennyinek látszik s ha Flögl Karolin a negyvenedik jubiláris esztendő idején oly előkelő művészettel dicsekszik, mint amilyennel méltán dicsekedhetik, akkor bizvást örvendhet a nyilvánosság előtt is. Ezért üdvözöljük őt mi is lapunk hasábjain, őszinte szivvel kivánjuk, hogy az évtizedek szálljanak fölötte ezután is határtalanul, ugy hogy az ő kiváltságos, istenadta művészetét nagyon soká élvezhessük még.

— **Halálozás.** Kőváry Ede székesfehérvári lakos f. hó 7 én reggel 7 órakor 70 éves korában elhunyt. Temetése f. 8 án d. u. 4 órakor lesz az Öreg-u. 25 sz. a. gyászházból.

— **Népgyülés.** A függetlenségi-párt a katonai javaslatokkal valamint a katonai bo-

---

Ebben a vad kavarodásban, miközben borzasztó jajveszékléstől hangzott a palota s a legkegyetlenebb vérontás dult, a karzatról levezető lépcsőn mozdulatlanul állott az a katona, aki a város kapujában szokott őrködni. Nem vett részt sem a támadásban, sem a mészárlásban. Csak az utat zárta el fegyverével azok előtt az asszonyok előtt, akiknek sikerült magokkal ragadniok gyermekeiket s akik megpróbálták: hátha le tudnának velök menekülni a lépcsőn. Ám a puszta látása is, amint legyökerezve s kérlelhetetlenül állt ott, oly vérfagyasztó volt, hogy a menekülők inkább legugráltak rácson át, vagy visszarohantak a harc hevébe, mintsem kitették volna magukat az előtte való szorongó elmenekülés veszedelmének.

— Voltigius igazán okosan tette, hogy engem állitott erre az őrhelyre, — gondolta a legionárius. — Fiatal, tapasztalatlan katona elhagyta volna a helyét s a tolongók közé vegyült volna. Ha én elhagyom az őrhelyemet, engedve a csábitásnak, legalább is egy tucat el-kimenekszik.

Tünődése közben feltünt neki egy fiatal asszony. Magával ragadott gyermekével hanyatthomlok rohanva menekült lefelé. Azok közül a legionáriusok közül, akik mellett el kellett osonnia, egy se állhatta utját, mert valamennyi hevesen tülekedett a többi asszonyokkal. Igy hát eljtuhatott a karzat végére.

— Nini! ez ugyancsak rajta van, hogy szerencsésen megmeneküljön! — gondolta a katona. — Nincs megsebezve se ő, se a gyereke. Ha most nem volnék itt . . .

Lagerlöf Zelma.

(Folyt. köv.)

---

nyolult katonai helyzettel kapcsolatban október elsején nagyszabásu népgyülést rendez. A gyülés gondolata a függetlenségi-párt mult heti választmányi ülésén ment határozatba. Ugyan ez a gyülés kiküldötte Csöppentzky Mihály dr., Holly Géza dr. és Krausz Zsigmond dr. párttagokat, hogy az országos függetlenségi-párttal állapodjék meg a gyülés szónokait illetőleg. A függetlenségi eszme hivei Barabás Albert Kossuth-párti, Batthyány Lajos gróf Justh-párti és Károlyi József gróf pártonkivül függetlenségi képviselőket küldötte ki a népgyülés szónokainak. Közöttük még legalább 10—15 függetlenségi képviselő jön még városunkba a népgyülésre, köztük természetesen Manndorff Géza báró városunk országgyülési képviselője is. A népgyülés a városház előtt d. e. 10 órakor lesz.

— **A vizvezetéki bizottság** ma délelőtt ülést tartott, melyen kimondották, hogy még egy körszivattyut fognak beszerezni. Kérdést intéztek a Vippler céghez, hogy miért nem megy gyorsabban előre a munkálatokban, mire a cég azt a választ adta, hogy eddig a közgyülés határozatára várt, mert nem tudta, hogy milyen betonnal dolgozzék, de most már igen szépen halad előre s a jövő hónapban már olyan helyzetben lesz, hogy naponként 60 csövet tud lerakni.

— **A Független Ujság** kifogásolja lapunk legutóbbi cikkét, a melyben oly vakmerők voltunk, hogy Justh Gyula politikai szereplését annak értéke szerint kritizáltuk. Közben esetlen megjegyzéseket tesz a lourdesi csodákra vonatkozó cikkünkre. Vitatkozni nem akarván, kijelentjük, hogy kétségtelenül hitelt adunk laptársunk véleményének, ha bebizonyitja, hogy nem Justh Gyula rugta szét a koaliciót, továbbá, ha bebizonyitja, hogy nem Justh Gyula tette népszerűtlenné a függetlenségi politikát annyira, hogy az ország népe kiábrándulva a politika csődjén, teljes apathiával nézi a munkapárt működését. A lourdesi csodák ellen való rugdalózást is jogosultnak hisszük, ha laptársunk a párisi egyetem és franciaország egész sereg tudósával szemben bebizonyitja azt, hogy a lourdesi események természetes uton, a tudomány által ismert erők által történnek. Ha van hozzá tudása — szivesen szóba állunk, egyébként pedig irásait eszmeszegény pillanatok szülte stylusgyakorlatoknak minősitjük.

— **Incidens a törvényházban.** Ma délelőtt izgatott lárma zaja riasztotta meg a törvényházban levő birákat és feleket. A folyosón Steiner Jákó dr. ügyvéd izgatott hangon több erős kifejezéssel illette Haicsek Gyula doktor királyi ügyészt. Haicsek dr. ugy szólván szóhoz se tudott jutni s váltig hangoztatta, hogy nem szolgáltatott okot Steiner doktor kifakadásaira. A kinos jelenetnek végül a birák szakitották végét. A mint halljuk a kellemetlen jelenetnek félreértés lehetett az oka, a mely szerint Haicsek Gyula dr. állitólag Steiner Jákó dr.-ról sértően nyilatkozott. Az ügynek folytatása lesz a biróságnál.

— **A Székesfehérvári Kölcsönös Népsegélyző-egylet** f. hó 3-án d. e. 10 órakor tartotta meg 41-ik évi rendes közgyülését Tóth Aladár elnökletével. Felolvastatott a felügyelő bizottsági jelentés, mely után az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak, nemkülönben a tisztikarnak köszönetet és elismerést szavaztak. Ezután a kilépő igazgatósági tagok ujra megválasztattak és pedig Boross Sándor, Gyurkovits Alajos, Heumann József, Horváth Mihály, Langraf Lajos, T. Nagy József, Schlammadinger Alajos, Szabó József, ifj. Tőgl Gyula és Wollner Sándor; — igazgatósági póttagokká Deutsch Gyula, Konrád Kálmán, Krausz Jenő, ifj. Singer József, Vida Pál és Weisz István; — megválasztattak továbbá ujból felügyelőbizottsági tagokká ifj. Pápay Nándor, Sommer Mór és Tóth Artur; — felügyelő-bizottsági póttagokká Bernstein Sámuel, dr. Csöppentzky Mihály és Mohai Lajos; — végre végleszámoló bizottsági tagokká id. Almásy János, Heckenast Kálmán, Krausz Samu, dr. Lukáts Gyula és Sváb Kálmán. Az egylet minden törzsbetét után 74 korona 68 fillért fizet, mely f. hó 4-től kezdve folyósittatik.

— **Marhavásár.** Hétfőn Polgárdin országos vásár lesz, melyre a hasitott körmü állatok, a sertések kivételével, felhajthatók.

— **Ülések a városnál.** F. hó 13-án fegyelmi választmányi ülés lesz a városnál.

— **Párbajtárgyalás.** Schlesinger Sándor nagybérlő és dr. Székely Nándor ügyvéd ezév február 23-án szóbeli incidensből kifolyólag párbajt vivtak. A kir. törvényszék ma tartotta meg ezügyben a tárgyalást és Schlesinger Sándort 6 napi, dr. Székely Nándort pedig 8 napi államtoghózra itélte. Schlesinger Sándorra nézve az ügyész súlyosbitásért folyamodott.

Délutánonként meleg füstölt husok és friss felvágottak Marschallnál Kossuth-utca.

— **Nyakoncsipett tolvaj.** Lapunk szeptember 2-i számában megirtuk, hogy f. hó 1-én este 8 és fél 10 óra között a Kissebesi Gránitkőbányák Részvénytársaság irodájából Rehberger Adolf távollétében az irósztal feltörése után 2100 koronát elvittek. A rendőrség a nyomozást meginditotta és Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány vezetésével folytatta egész a mai napig, amikor is a tb. rendőrfőkapitány a tolvajt a részvénytársaságnál alkalmazott Bohn Lajos kiszombori születésü 22 éves irnok személyében letartóztatta. Bohn Lajos ellen rengeteg sok olyan adatot talált a rendőrség, melyek bizonyossá teszik, hogy a lopást ő követte el. Szőke Rozália nevü kedvesének, aki az egyik helybeli nyilvános házban volt s onnan f. hó 4-én megszökött, többek között azt irja, hogy a mérnökkel, t. i. Réhberger Adolffal már elintézte az ügyet. Arra kéri továbbá a leányt, hogy táviratozza neki a cimére ezt: „a nővére beteg, jöjjön azonnal.“ Ez meg is történt s Bohn a sürgöny alapján kapott egy napi szabadságot, amit a leánnyal Budapesten töltött el. A szabadság elmultával Bohn visszajött Székesfehérvárra, a leány pedig Kászonaltizba (Csikm.) a szüleihez utazott. Az irnok úr zsebeiben 2 drb. 20 koronás bankjegyet találtak, melyek a lopott pénzcsomagból valók. A lopás utáni napokban mindenütt nagyobb bevásárlásokat eszközölt az ifju s mindenütt vadonatúj 20 koronás papirpénzzel fizetett.

A lopás elkövetése óta Simon Sándor tb. rőkapitány nyomozott Budapesten és Makón, ahonnan Bóhnról nem a leghizelgőbben nyilatkoznak. Bohn Lajos ugyanis három éven keresztül a makói rendőrségnél mint díjnok volt alkalmazva s ezen idő alatt a hivatalnokok fiókjából több izben kisebb-nagyobb összegü pénzek tüntek el Bohn révén.

Bohn Lajos egy izben feljelentést tett egy ottani prépost nevében, hogy a plebániáról, — ahol anyja szolgálatban áll, — egy arany órát, arany láncot és 6 drb. ezüst cigarettactárcát, ismeretlen tettes ellopott. Ez ügyben Bohn saját maga részletes leirást készitett az eltünt tárgyakról s azt az országban köröztette. A körözést megkapta a budapesti rendőrség is, ahol a tárgyakat már a zálogházakban keresték. A zálogházban egyszercsak megjelent Bohn Lajos s a cigarettatárcákat akarta értékesiteni, azonban nem sikerült neki, mert a zálogos értesitette a rendőrséget s Bohnt letartóztatták, a rendőrségen beismerte Bohn, hogy a préposttól a tárgyakat ő lopta el, de arra nem számitott, hogy a tárgyakat már a budapesti rendőrség is keresi.

A rendőrség a nyomozást most Kászonaltizben folytatja, ahol Szőke Rozália tartózkodik, mert bizonyos, hogy a leány Bohn Lajostól nagyobb összegü pénzt kapott s ezzel a leány elutazott. Bohn Lajost a rendőrség letartóztatta.

— **Táncmulatság.** A Ker. Keresk. Alkalmazottak „Egyetértés“ torna csapata f. hó 9 én szombaton este 9-én szombaton este tartja táncestélyét a Szent Imre teremben. Kezdete 9 órakor.

00000515

— **A beiratások eredménye.** A helybeli középiskolai beiratások eredményeit már lapunk mult számában közöltük. Most pedig a helybeli községi elemi iskolákba beirt tanulók számbeli statisztikáját hozzuk. A székesfehérvári közs. elemi és gazd. ism. iskolába 1911. évi szept. 5. napjáig beirt tanulók száma: Belvárosi fiuskola I. osztályába 46, II. o. 62, III. o. 60, IV. 61, összesen 229. — Belvárosi leányiskola I. o. 35, II. o. 44, III. o. 46, IV. o. 56, V.—VI. 77, összesen 258. — Szömörcé-utcai leányiskola I. o. 65, II. o. 49, III. o. 59, IV. o. 53, összesen 226. — Selyem-utcai fiuiskola I. o. 49, II. o. 51, III. o. 64, IV. o. 56, V.—VI. o. 70, összesen 290. — Tóvárosi iskola I. o. 59, II. o. 82, III. o. 91, IV. o. 49, összesen 281. — Deák Ferenc utcai fiuiskola I. o. 78, II. o. 76, III. o. 86, IV. o. 60, V.—VI. o. 89. — Deák Ferenc-utcai leányiskola I. o. 65, II. o. 65, III. o. 60, IV. 58, V.—VI. o. 91, összesen 728. — Vizivárosi iskola I. o. 57, II. o. 74, III. o. 62, IV. o. 122, összesen 315. — Olajutcai iskola I. 89, II. o. 104, III. 87, V. o. 53, összesen 333. — Zámoly-utcai fiuiskola I. o. 67, II. o. 65, III. 74, összesen 206. — Ezredéves fiuiskola IV. 71, V.—VI. o. 80. — Ezredéves leányiskola IV. o. 49, V.—VI. o. 62, összesen 262. — Öreg-utcai leányiskola I. o. 68, II. o. 60, III. o. 69, összesen 197. Főösszeg 3307. A mult évben a beirási napokon 3330 tanuló iratkozott be. — Szakt. gazd. ism. fiuiskolába összesen 74. — Szak. gazd. ism. leányiskolába összesen 199. Főösszeg 273. A zárdát, a református és zsidó elemi iskolát is számitva körülbelül 4000 elemi iskolás gyermek van városunkban.

— **Szüreti mulatság.** A Székesfehérvári Kath. Legényegylet ifjusága folyó hó 17-én saját házában (Távirda-utca 6. szám) könyvtára javára zártkörü szüreti mulatságot rendez. Belépődij: Személy 1 korona, családjegy: 2 korona. Kezdete este pont nyolc órakor.

ÉRTESITÉS. Van szerencsém a nagyérdmü közönséget értesiteni, hogy üzletemben za **abonoaa étkezést eltöröltem** és helyébe be fogom vezetni az **1 kor. 20 filléres ebédet** és **70 filléres vacsorát** igy a mélyen tisztelt vendégeim nincsenek lekötve egész honapra, hanem kérnek kis könyvet és beirják azokat a napokat, amelyen étkeznek nálam, ugy az ital is a könyvbe jegyezhető. Étlapi áraimat is tetemesen leszállittattam. Elsőrendü Dréher-söreim és termelőktől vett kitünő borok kaphatók. A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri **Rédei Vilmos** vendéglős, Kossuth-u.

— **Tolvaj leány.** Szabó Jánosné seregélyesi-uti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy f. hó 5 én délelőtt a szekrényében levő szoknyák egyikének zsebéből egy 16 korona értékü opálköves gyürüje eltünt. A rendőrség a nyomozást meginditotta s megállapitotta, hogy a tettes Kiss Katalin Csonka-utca 5. sz. alatti cselédleány, aki a lopás elkövetése idején Szabóné lakásán járt és egy ideig a szobában egyedül tartózkodott. Kis Katalin a lopást beismeri. Az ellopott gyürüt elzálogositotta 7 koronáért és a pénzt kevés kivétellel a rendőrség meg is találta nála.

Felesleges a fürdőkura annál, a ki **makacs székrekedése** ellen minden reggel éhgyomorra ½ esetleg egy egész borospohárnyi **Ferencz József** keserüvizet használ. Ez szaporitja a bélnedveket s a beleket lassankint rendes müködésre szoktatja. A Ferencz József vizet kellemes ize miatt mindenki szivesebben használja mint más hashajtóvizet.

„A legjobb hashajtó az, a mely a nélkül, hogy az emésztőszerveket bántaná vagy vagy fájdalmakat okozna, gyorsan és kellő módon könnyit a betegen. Mindezek a kellékek egyesitvék a Ferencz Józef vizben, minek következtében ezt a gyógyvizet minden más ismeretes hashajtószernél többre becsülöm. Igy nyilatkozik a Ferencz József keserüvizről Dr. Giuseppe Longobardi, Olaszország egyik legkeresettebb orvosa, a kinek véleményét osztja Dr. Fran. Macchia-Fevor is, a mikor azt irja e világhirü hazai gyógyvizről: A jobb keserüvizek közül a Ferencz Józsefet előnyben részesitem."

— **Tüzek.** Kedden este 10 óratájban jelentette a rendőrségen, hogy a Királykút utca 12. szám alatt tüz van. Krausz Lajos szatócs üzlete égett belülről. A tüz az árusztal alatt keletkezett, még pedig a következőképen: Az asztalba erősitett petróleum tartályból kicsepegő petróleum és egy észrevétlenül eltört üvegből kiömlött benzin beszivódott a padlóba s az üzletben megforduló emberek által gondatlanul elhajitott égő szivardarab, vagy gyufaszáltól meggyuladva elvezette a tüzet az asztal alatt felhalmozott papiroshatárig, mely lángralobbant s rövid idő alatt meggyujtotta a körülötte levő gyulékony anyagokat. Legelőször a dohány, majd a berendezés fogott tüzet s az összes ott levő füszeráruk, cukrok, szappanok, gyertyák, kocsikenők, lisztek, stb. stb. megrongálódtak. A nyers kávé valósággal megpörkölődött. Az összes kár mintegy másfélezer koronára rúg. Az üzlet biztositva volt.

Ma délben Tőke András Sörpince-utca 60. szám alatti lakos tulajdonát képező 10 korona értékü szalma a Sörpince-utcai sorompón kivül az uton meggyuladt és elégett, minek következtében a kocsi is erősen megrongálódott. A tüz gondatlanságból eredt, amennyiben nyilvánvaló, hogy a kocsisok egyike pipával vagy égő gyufával járt a kocsi mellett s a száraz szalma az eldobott gyufaszáról fogott tüzet. A rendőrség ez ügyben a nyomozást meginditotta.

Ne hagyja magát megtéveszteni az antiquáriusok nagyhangu hirdetéseitől, mert azok többnyire régi kiadásokat küldenek, melyek az iskolákban nem használhatók. Uj kiadásu tankönyveket a hivatalos jegyzékek szerint legjobban Klőkner Péter udvari könyvkereskedőnél vásárolhat.

Eladó szőllő: Urhidán a Gebhardt-féle 3 hold területen jó karban levő szőllő szabad kézből eladó, — tudakozódhatni lehet helyben József-utca 9. sz. a.

Kőfaragó-üzlet és nagy

sirkőraktár

Székesfehérvár, József-utca 19.

Hol mindenféle uti feszületek, **gránit** és **márványból** készült sirkövek jutányos árban és szép kivitelben kaphatók.

Számos pártfogást kér

Rákos Ferenc,
kőfaragó.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
bőrkabátok, utazóbundák, raglan-felöltők, kabátok.

Keil-lakk

„Keil-Lakk"-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló ugy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kin,
Barna, vagy porszürke szin,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk" legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk"-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk" azurkék,
Kertibutort fessünk zöldre,
Gyermekeknek örömére,
„Keil-Lakk"-ból van minden szin,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk"!

Mindekor kaphatók:

Flits Pál és **Langráf Gábor és Fia** cégnél, **Székesfehérvárott.**

Bicske: Keller Szilárd. Sárbogárd: Braun Miksa. Devecser: Böhm József. Dunaföldvár: Johann Stauber. Veszprém: Bakos Kálmán.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000516